

Lund 2017-11-14

PROTOKOLL
STYRELSEN FÖR HÖJE Å VATTENRÅD

Styrelsen för Höje å vattenråd

Tid & datum: kl 09:00-12:10, tisdagen den 14 november 2017

Plats: Kommunhuset Kristallen, Lund

Bilagor:

- 3.1: Höje å åtgärdsprogram etapp 1: Aktuella åtgärder
- 3.2: Häckebergasjön reduktionsfiske: Rapport från provfiske
- 3.3: Ekosystemtjänster: Ansökan till Region Skånes miljövårdsfond
- 5.3: Översiktsplan för Lunds kommun: Förslag till yttrande
- 6.1: Bekämpningsmedel i grundvatten: Slutrapport från SGU

Närvarande

Ordinarie:	Björn Abelson	Lunds kommun
	Carl von Friesendorff	Lunds kommun
	Birger Emanuelsson	Lunds kommun
	Jerry Ahlström	Lomma kommun (t o m kl 11:10)
	Pierre Lindberg	Staffanstorps kommun
	Göran Jepsson	Svedala kommun
	Lena Fällström	VA SYD
	Åke Persson	Dikningsföretagen
	Christer Tornéus	Verksamhetsutövare
	Maria Herneke Walter	Areella näringar
	Lars-Göran Lillvik	Naturvården

Ersättare:	Lars V Andersson	Lunds kommun
	Gunnar Stensson	Lunds kommun
	Agneta Nilsson	Staffanstorps kommun
	Jan Rydén	Lomma kommun
	Geir Hansen	Svedala kommun
	Klas Svanberg	VA SYD
	Claes Wersäll	Areella näringar
	Leif Runesson	Naturvården

Adjungerade:

Johan Krook	Ekologgruppen
Alfred Fransson	Staffanstorps kommun
Jonas Johansson	Höje å vattenråd

Ärenden:

1. Val av justeringsperson

Protokoll från föregående möte 2017-09-19

Jonas meddelar att ett fel kommun noterats för Geir Hansen, som företräder Svedala kommun och inte Staffanstorp så som det står i protokollet Carl von Friesendorff meddelar att Lunds kommun inte har registrerat vattenrådet för moms så som beslutades vid förra mötet. Beslutet som togs är således inte verkställt.

Dagordningen

Birger Emanuelsson vill ta upp Källby reningsverk under punkten Övrigt.
Information om moms tas upp under punkten Övrigt.
Information om dom från Mark- och Miljödomstolen angående Habo Golf AB tas upp under punkten Vattenförvaltning.
Ebbe Berglund och Viktor Fogelbergs presentation om mikroplaster i musslor från Höje å tas som första punkt på mötet.

Styrelsen beslutar:

- att välja Maria Herneke Walter till justeringsperson
- att lägga protokollet till handlingarna med redovisade noteringar, samt
- att godkänna dagordningen med förslag till förändringar

2. Anmälningar

Åtgärdsprogram

- 2017-09-08 Genarp 9:16 - Beställning entreprenad
2017-09-13 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Anbud entreprenad JKN
Entreprenad AB
2017-09-20 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Anbud entreprenad Transab
2017-09-20 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Kraftringen offert omläggning elkablar
2017-09-21 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Anbud entreprenad Barslund
2017-09-21 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Anbud entreprenad Bodeborn gräv AB
2017-09-22 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Anbudsförrättning entreprenad
2017-09-25 Ladugårdsmarken reduktionsfiske - Tilläggsbeställning en ytterligare dags fiske
2017-09-25 Ladugårdsmarken reduktionsfiske - Slutrapport från reduktionsfiske
2017-09-25 Häckebergasjön utfiskning - Beställning provfiske Klara vatten
2017-09-25 Häckebergasjön utfiskning - Beställning transport av fisk Klara vatten
2017-10-04 Kalkfilter och fosfordammar LOVA - Ansökan om förlängd tid
2017-10-05 Kalkfilter och fosfordammar LOVA - Länsstyrelsen beslut förlängning
2017-10-16 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Beställning entreprenad
2017-10-16 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Beställning omdragning spill- och dricksvattenledningar

MF >>

- 2017-10-20 Vallkärratorn 17:1/Stångby vångar - Fullmakt Ecovillage
- 2017-10-25 Lilla Bjällerup 9:2 H7 - Arbetsbeskrivning täckning av kulvert
- 2017-10-31 Kalkfilter och fosfordammar LOVA - Slutrapportering
- 2017-10-31 Vallkärrabäcken - Tilläggsbeställning hydromorfologisk utredning
- 2017-10-31 Vattenvårdsåtgärder Höje å aro LOVA - Delrapport

Dagvattengruppen

Recipientkontroll

Vattenförvaltning

- 2017-10-01 Rockarp 2:35 - Komplettering anmälan om lagring av avloppslam och hästgödsel
- 2017-10-05 Habo Golf AB - MMD underrättelse om tillfälle att slutföra talan
- 2017-10-05 Vallkärra vattenverk - Utredning angående avveckling av Vallkärra vattenverk
- 2017-10-06 Habo Golf AB - Vattenrådets yttrande
- 2017-10-13 E22 Lunds södra tpl - Yttrande samråd ombyggnad Lunds södra trafikplats
- 2017-10-16 Rockarp 2:35 - Yttrande anmälan om lagring av avloppslam och hästgödsel
- 2017-10-20 Malmö metallteknik - Yttrande om förslag på saneringsåtgärder i damm
- 2017-10-20 Malmö metallteknik - Lomma kmn om förslag på saneringsåtgärder för yttrande

Arbetsutskottet

- 2017-10-24 Protokoll AU

Övrigt

Jonas Johansson informerar om de yttranden som lämnats sedan senaste styrelsemötet:

- *Ragn Sells- Lagring av avloppslam och hästgödsel*
- *Habo Golf AB – Förslag villkor för vattenuttag*
- *Malmö metallteknik – Förslag sanering damm*
- *Sydsten AB – Ansökan om tillstånd bergtäkt och vattenverksamhet*

Styrelsen beslutar:

- *att lägga anmälningarna till handlingarna*

3. Åtgärdsprogram

3.1 Höje å åtgärdsprogram etapp 1

Bilaga 3.1

Johan Krook, Ekologgruppen, lämnar lägesrapport för arbetet med etapp 1 av åtgärdsprogrammet.

Borgeby

Förbättringsåtgärd av äldre damm som till största delen är genomförd. Vid besiktningen upptäcktes det att entreprenören inte hade schaktat så mycket som man skulle. Påpekandet ska åtgärdas i samband med att massor ska planas ut.

M

22

Vallkärrabäcken fiskevårdsåtgärder

Förslag på att förbättra förutsättningarna för öringen att leka på sträckan förbi Fjelle boställe.

Vallkärrabäcken - miljöanpassad skötsel

Ekologgruppen utreder möjligheten att låta bäcken att utvecklas så fritt som möjligt med hänsyn till markavvattningen och till nytta för naturvärdena. Man undersöker bl möjligheten att använda vattennivåer och peglar för att avgöra behovet av att rensa vattendraget

Vallkärratorn - Stångby vångar

Vid höga flöden kommer vatten att bredda ut över terrasser i den första delen av anläggningen och därmed dämpas flödena. Avlopp och vatten ska läggas om, Stadsbyggnadskontoret i Lund håller på och tar fram instruktioner om var dessa ledningar ska dras i förhållande till planerad bebyggelse. När detta är klart går entreprenaden igång så fort det är tillräckligt torrt i markerna alternativt om det blir tjäle.

Kalkfilter Råbytorp

Nedströms Råbytorpsdammen finns bra höjdförhållanden och två stycken kalkfilterbäddar planeras. Tanken är att jämföra effektiviteten mellan de två på marknaden vanligast förekommande alternativen för att se hur effektiva de är. LOVA-medel kommer att sökas till uppföljningen av effekten av de två filtren. Kalkmaterialet i filtren behöver bytas med några års mellanrum, svårt idag att veta hur ofta det behöver göras. Kalken ska läggas ut på åkermark för att återföra fosfor.

TVåstegdike Bjällerup

Beräknad kostnad för projektet är ca 800 tkr. Det ä två delsträckor som är aktuella. Total yta som tas i anspråk är ca 0,5 ha.

Lilla Bjällerup

Långa förhandlingar har förts med markägaren som nu vill se ett förhandsavtal där det står hur mycket markersättning, enligt den nya modellen för beräkning av markersättning, markägarna erbjuder. Anläggningen bedöms som mycket kostnadseffektiv då mycket från ett stort område med mycket jordbruksmark leds in i dammen. Enligt den nya modellen för beräkning av markersättning föreslås en ersättning på 254 tkr per ha vilket, med en yta som tas i anspråk på ca 3,35 ha, ger en markersättning på 850,9 tkr.

Gullåkra mosse

Ekologgruppen undersöker möjligheterna att fördröja mer vatten i mossen. Det är många intressen att ta hänsyn till, dagvattenutsläpp, reningsverkets utlopp, bete m m. Cirka 100 000 kbm vatten magasinerar idag i mossen vid högvatten. Det är dikningsföretaget har lyft upp frågan.

MF 20

Esarp rekreation och fiske

Fiskevårdsområdet har lyft upp fråga om att upplåta fisket, d v s göra det möjligt för allmänheten att fiska på sträckan om man löser fiskekort, på sträckan av Höje å vid Esarp. Ekologgruppen har pratat med berörda markägare och det finns i dag inget intresse av att upplåta fisket. Ekologgruppen går nu igen de avtal om bete och gångstråk som tecknats i syfte att ta fram förslag på att förnya avtalen.

Genarp 9:16

Entreprenör för grävandet av våtmarken är upphandlad. Grävning väntar till förhållandena har blivit torrare.

Styrelsen beslutar:

- att godkänna markersättning på 850 900 kr i samband med anläggning av våtmark på fastigheterna Lilla Bjällerup 6:1 och 13:1 i Staffanstorps kommun,
- att i övrigt fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

3.2 Utfiskning Häckebergasjön

Bilaga 3.2

Jonas Johansson redovisar resultaten från provfisket i Häckebergasjön. Provfisket visade att metoden fungerade bra rent praktiskt, att fisken uppehöll sig där man kunde förvänta sig samt att det finns mycket vitfisk i sjön. Resultaten kommer nu att sammanställas och en LOVA-ansökan skickas in till Länsstyrelsen. Kostnad för fisket över 3 år uppskattas nu till ca 985 tkr varav 50 % söks i LOVA-stöd.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

3.3 Ekosystemtjänster

Bilaga 3.3

Arbetet med köp av ekosystemtjänster som produceras i bl a våtmarker har tagits upp igen. En ansökan om stöd till arbetet där planen är att göra ett konsultuppdrag av arbetet har skickats in till Region Skånes miljövårdsfond. Besked väntas i början av december.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

4. Dagvattengruppen

4.1 Fördröjningsmagasin Lund väster

Lägesrapport för arbetet med fördröjningsmagasin för dagvatten väster om Lund. Projektet genomförs i samarbete med VA SYD som förhandlar med markägare om intrångsersättning. Projektering och ritningar klara. Massor planeras dels att transporteras till Rogle för täckning av den gamla soptippen där, samt, för att minska transporterna, planeras matjord att läggas på åkermark öster och väster om

JA 23

fördröjningsmagasinet. Projektet medför provtagning av jordmassor för att dokumentera massornas innehåll av olika ämnen.

Styrelsen beslutar:

- att fortsätta arbetet enligt redovisad planering, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

4.2 Översvämningsutredning

Jonas Johansson informerar om att den särskilda arbetsgrupp som finns för arbetet (Ekologgruppen, Jonas Johansson, Helena Björn (Lomma) och Patrik Nilsson (VA SYD)) 2017-11-20 kommer att träffa forskare från Lunds universitet som också precis påbörjat ett projekt om översvämningar i avrinningsområdet. Forskarna arbetar med frågan inom ramen för det forskningsprojekt (Sustainable Urban Flooding) som vattenrådet deltar i med befintlig kunskap om Höje å. Syftet med mötet är att se om det finns samordningsvinster att göra genom att samarbeta i frågan.*

Johan Krook informerar om att biflöden till Höje å inkluderas och att man tittar på möjligheterna att magasinera vatten i landskapet. Man kommer även att mäta in en del sträckor där inmätningar saknas idag.

*Mötet med forskare från Lunds universitet visade sig vara lyckat. Det verkar finnas gemensamma vinster att göra genom att samarbeta i projektet. För vattenrådets del innebär det dock att utredningen behöver sträckas ut i tid över hela 2018 och inte redovisas som tidigare var sagt under första halvåret 2018.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5. Vattenförvaltning

5.1 Mikroplaster

Mikroplast i musslor från Höje å

Ebbe Berglund och Viktor Fogelberg presenterar sitt examensarbete om mikroplaster i musslor från Höje å. De har undersökt innehåll av mikroplaster i musslor från två lokaler i ån. Dels en lokal strax nedströms Källby reningsverk och en lokal vid Genarp. Mikroplaster hittades i alla musslor från båda lokalerna och skillnaderna var inte så stora som förväntat mellan lokalen vid Källby och lokalen vid Genarp som inte påverkas av utsläppen från något reningsverk. Rapporten kommer att skickas ut när den är helt färdig.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5.2 Forskningsprojekt

Jonas Johansson informerar om forskningsprojektet Sustainable Urban Flooding som är ett tvärvetenskapligt forskningsprojekt som behandlar många olika aspekter på urbana översvämningar. Det som är aktuellt i projektet för Höje å är en studie/analys av sociala nätverk i arbetet med översvämningar. Studien har genomförts med strukturerade intervjuer med personer som har koppling till Höje å

MA >>

och översvämningar. Ett antal personer med anknytning till Höje å vattenråd har blivit intervjuade. Resultaten är intressanta men svåra att förklara för den som inte är helt insatt. Jonas ska försöka få forskaren Per Becker att komma och berätta för styrelsen när studien är helt färdig.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

5.3 Översiktsplan Lunds kommun

Bilaga 5.3

Lunds kommun har skickat ut förslag på ny översiktsplan på samråd. Kansli och beredningsgrupp har tagit fram ett förslag på yttrande som diskuteras av styrelsen.

Björn Abelson, som ordförande i Byggnadsnämnden i Lunds kommun, avstår från att delta i beslutet

Styrelsen beslutar:

- att godkänna förslaget till yttrande med redaktionella ändringar, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

5.4 Habo Golf AB

Jonas Johansson informerar om domen. Mark- och miljödomstolen:

- Lagligförklarade befintliga vallar runt golfbanan
- Lämnade dispens från förbudet mot markavvattning för att reparera och nyanlägga vallar i syfte att skydda golfbanan
- Lämnade nödvändiga dispenser från biotopskyddet
- Gav tillstånd till att täta, återställa och nyanlägga vallar
- Gav tillstånd till att avleda vatten från golfbanan
- Meddelade villkor för åtgärderna
- Gav INTE tillstånd till vattenverksamhet för uttag av vatten för bevattning från Höje å norra gren

Nu återstår att se om någon part överklagar domen.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

6. Recipientkontroll

6.1 Bekämpningsmedel i grundvatten

Bilaga 6.1

SGU har nu lämnat populärvetenskaplig version av slutrapporten från projektet med bekämpningsmedel i grundvatten i Höje å avrinningsområde. Resultaten visade att bekämpningsmedel hittades i:

- 5 av 11 prover vid vårprovtagningen
- 4 av 9 prover vid höstprovtagningen

De bekämpningsmedel som uppmättes i minst spårkoncentrationer var:

- BAM (tre stationer, båda provtillfällena),

20

- Atrazindesetyl (två stationer, båda provtillfällena)
- Bentazon, atrazin och atrazindesisopropyl (en station, båda provtillfällena)
- Kvinmerak, isoproturon, MCPA, azoxystrobin, metalaxyl, simazin, kloridazon, AMPA och glyfosat (en station vid ett provtagningstillfälle)

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7. Administration/övrigt

7.1 VattenAtlas

Rekognosceringskartan är nu klar för i stort sett hela Höje å avrinningsområde.

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.2 Övrigt

Moms

Ett möte med representanter för kommunkontoret i Lunds kommun (bl a Lunds kommun ekonomidirektör), ekonomichefen i Sjöbo kommun, ordförandena Höje å och Kävlingeåns vattenråd samt personal från vattenrådets kansli hölls i Lund 2017-10-24. Olika förslag till lösningar diskuterades, bl a ett förslag på huvudmannaavtal som används av Ringsjöns vattenråd. Kommunkontoret i Lund tog till sig av informationen och ska återkomma med en lösning på frågan på lång sikt men även en lösning för innevarande år. Det finns idag ett frågetecken inför bokslutet beträffande moms för innevarande år vilket alla ordinarie ledamöter behöver vara medvetna om det. Utgångspunkten för lösningen är att ekonomin för vattenrådets verksamhet inte ska belastas.

Källby reningsverk

Birger Emanuelsson lyfter tre frågor om Källby reningsverk:

- Vattenföring i Höje å
- Ökade utsläpp i Öresund - ökad total belastning
- Återvinningsverk som använder metoden pyrolysis

Vattenrådet har ännu inte fått frågan om framtiden för Källby reningsverk och påverkan på Höje å på någon formell remiss och har därför inte tagit ställning i frågan. Jonas har haft dialog med VA SYD under hand, f f a om vattenföringen i Höje å. Det vatten som släpps ut i Höje å från reningsverket har sitt ursprung i andra avrinningsområden än Höje å. Om man lägger ner Källby arv kommer avloppsvattnet att pumpas till Sjölanda i Malmö. Det minskar belastningen på Höje å medan belastningen på Öresund är relativt oförändrad. Alternativet att ha kvar Källby och göra det till ett reningsverk som använder sig av pyrolysis (Pyrolysis eller torrdestillation är en process där ett ämne upphettas till en hög temperatur, vanligtvis omkring 500-1000°C, i en syrefri miljö, så att det sönderfaller utan att förbränning sker) förs fram. Det är dock långt kvar tills denna process eventuellt kan användas i stor skala i ett reningsverk.

BA

55

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.3 Sammanträdestider 2017

Styrelsen		
09:00 i Lund (om inte annat anges)		
Arbetsutskottet		
09:00 i Lund		
Berednings/dagvattengrupp		
	2017-12-04	Porfyren 2

Styrelsen beslutar:

- att lägga informationen till handlingarna

7.4 Sammanträdestider 2018

Styrelsen	2018-02-13	Diamanten
09:00 i Lund (om inte annat anges)	2018-05-08	Diamanten
Stämman	2018-05-29	Diamanten
	2018-09-18	Diamanten
	2018-11-13	
Arbetsutskottet	2018-01-30	Antraciten
09:00 i Lund	2018-04-24	Flintan
	2018-09-04	Antraciten
	2018-10-30	Antraciten
Berednings/dagvattengrupp	2018-01-23	Porfyren 1
08:30 på tisdagar i Lund	2018-03-26	Gnejsen
13:00 på måndagar i Lund	2018-06-12	Gnejsen
	2018-08-27	Gnejsen
	2018-10-09	Gnejsen
	2018-12-04	Porfyren 2

Styrelsen beslutar:

- att godkänna förslaget till sammanträdestider för 2018, samt
- att lägga övrig information till handlingarna

7.5

Publicering av protokoll

För att kunna lägga ut protokollet från mötet på hemsidan behöver styrelsen godkänna publiceringen.

Styrelsen beslutar:

- att godkänna att protokollet publiceras på hemsidan

Justeras för
HÖJE Å VATTENRÅD

Jonas Johansson
Samordnare

Björn Abelson
Ordförande

Maria Herneke Walter